

**SANOK****CHRYSTUSEM W****ŻYCIE****MIESIĘCZNIK  
PARAFII CHRYSTUSA KRÓLA**

**„JEŚLI KTO CHCE PÓJŚĆ ZA MNA,  
NIECH SIĘ ZAPRZE SAMEGO SIEBIE,  
NIECH WEŹMIE KRZYŻ SWÓJ  
I NIECH MNIE NAŚLADUJE”  
(MT 16, 24)**



**Kochani Czytelnicy****O F I A R O W A N I E**

Zakończył się radosny okres przeżywania Bożego Narodzenia. Tuż za nami Uroczystość Ofiarowania Pańskiego. Maryja w raz z Józefem przychodzą do świątyni, aby ofiarować Boże Dziecię Ojcu Niebieskiemu.

Ofiarowanie Jezusa Bogu Ojcu poucza nas, że i my po to żyjemy, aby nasze życie złożyć w ofierze Bogu. Zwłaszcza jako chrześcijanie mamy stać się ofiarą żywą, Bogu przyjemną. I kiedy staramy się to czynić, żyjemy autentycznym życiem chrześcijańskim. Tego Bóg od nas przede wszystkim oczekuje. Bóg żąda od nas naszego serca i wszystko inne jest Mu o tyle miłe, o ile idzie w parze z oddaniem serca. To oddanie symbolizuje trzymana w naszych rękach świeca. Świeca pali się i spala dla tego, kto ją zapalił. Ofiarować siebie Bogu oznacza spalać się dla Niego, żyć dla Niego. Ta refleksja niech nas pobudzi do codziennego dawania się Bogu w naszym bliźnim.

**W Y D A W N I C T W O**

Parafia Chrystusa Króla w Sanoku,  
ul. Jana Pawła II 55, tel. 013 46 305 94

konto parafialne:

**85 1240 2340 1111 0000 3197 6091**

Odpowiedzialni: ks. prob. Feliks Kwaśny,  
ks. Krzysztof Hassinger oraz Zespół  
Redakcyjny

Druk: Drukarnia „Piast Kołodziej”, Sanok,  
ul. Cegielniana 54, tel. 013 46 324 94

Redakcja zastrzega sobie prawo wyboru  
i adiacji tekstów

e-mail: gazet\_chrkrol@tlen.pl

http://www.chrystuskrol-sanok.com.pl

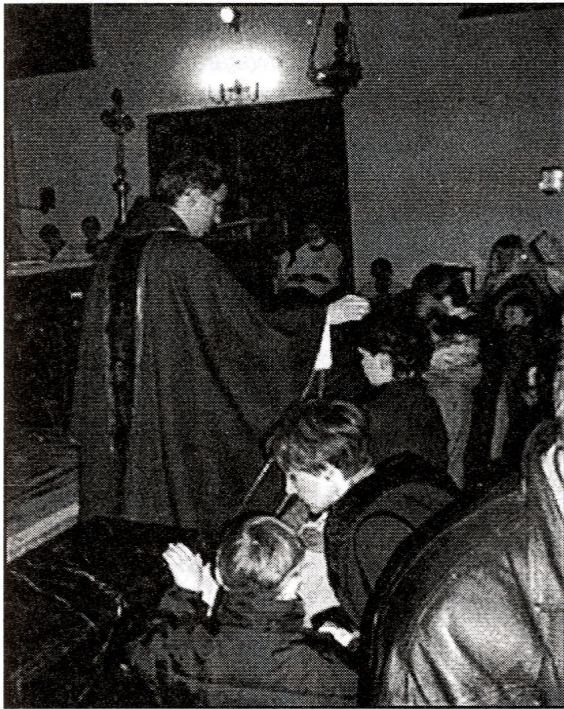
L U T Y		
<b>ŚRODA POPIELCOWA</b>		
9	środa	<i>Post ścisły, początek Wielkiego Postu. Zaleca się zabieranie dla nieobecnych poświęconego popiołu na znak łączności z Kościołem i na znak pokuty w duchu ewangelicznym</i>
11	piątek	<b>Wspomnienie NMP z Lourdes – światowy dzień chorych</b> <i>Niepokalana objawiła się w 1858 r. św. Bernadecie Soubirous w Lourdes (Francja). Treścią objawień było wezwanie do modlitwy i pokuty dla całego świata</i>
14	poniedziałek	<b>Święto św. Cyryla – mnicha i Metodego – biskupa – patronów Europy</b> <i>Cyryl ur. w Konstantynopolu, wykształcony, wraz z bratem – Metodym na Morawach głosili Ewangelię. Przetłumaczyli teksty liturgiczne na język słowiański, tworząc alfabet „cyrilica”. Po śmierci brata w 869 r. Metody został biskupem na Węgrzech, zmarł w 885 r.</i> <b>Wspomnienie św. Walentego – biskupa i męczennika rzymskiego</b> <i>żył w III w., w czasie prześladowań ces. Klaudiusza II skazany na śmierć w 269r. Czczony jest jako patron epileptyków i zakochanych</i>
22	wtorek	<b>Święto Katedry św. Piotra Apostoła</b> <i>Katedra to krzesło biskupa, papieża – znak jego władzy, miejsce z którego naucza. Od nazwy tego tronu wzięły swoją nazwę kościoły biskupie (katedry), będące „stolicą” papieża, biskupa. Święto obchodzone od IV w. podkreśla rolę papieża w Kościele i wezwanie do jedności</i>
M A R Z E C		
3	czwartek	<b>I CZWARTEK MIESIĄCA</b>
4	piątek	<b>Święto św. Kazimierza – królewicza</b> <i>ur. 1458 r., syn króla Kazimierza Jagiellończyka, troskliwy o ubogich, odznaczał się szczególną czystością ducha, kultem Eucharystii i NMP, rozmodlony. Zmarł w 1484 r.</i> <b>I PIĄTEK MIESIĄCA</b> <i>W naszej parafii dzień sakramentu bierzmowania dla uczniów klas III Gimnazjum</i>
5	sobota	<b>I SOBOTA MIESIĄCA</b>

*Z okazji Dnia Życia Konsekwowanego, pracującym w naszej parafii Siostrzom - Służebniczkom NMP Starowiejskim składamy serdeczne życzenia wielu Bożych łask, błogosławieństwa, wytrwania w powołaniu, rozwijania w sobie charyzmatów Zgromadzenia na drodze ślubów zakonnych, ludzkiej życzliwości, mądrości i wytrwania, oraz siły do realizacji postawionych zadań i zamierzeń.*

*Redakcja*

## GARŚĆ PROCHU W RĘKACH BOGA

Pierwszy dzień Wielkiego Postu to uroczystość przede wszystkim religijna. Podniosły, smutny nastrój udziela się każdemu choćby przez krótki czas spędzony w kościele. Wszyscy idą do kościoła, klękają przed ołtarzem, aby ksiądz posy-



pał im głowy popiołem. „Z prochu powstałeś i w proch się obrócisz” - wypowiada kapłan nad każdym, któremu szczypta spopielonej palmy z Kwietniej Niedzieli osiadła szara plamą na włosach. Najwspanialsza demokracja... Symbol pokuty - szary proch - przyjmują na stopniach ołtarzy królowie, księżęta, wielcy panowie i żebracy, bezdomni, trędowaci. Wobec Boga wszyscy są równi. Wobec śmierci też. Tradycyjnymi potrawami tego dnia w polskiej tradycji były przede wszystkim śledź i żur. Żurowi trzeba poświęcić trochę więcej uwagi, bo to przecież on dawał sił do pracy dziesiątkom pokoleń Polaków. Gotowany na wiele, wiele sposobów, dzisiaj trochę zapomniany, a to, jakby nie było, potrawa i królewska, i chłopska. W rachunkach

dworu Władysława Jagiełły znajduje się taki ustęp: „...dla króla Imci obiad z Prokopem margrabią morawskim i księżętami mazowieckimi, Januszem, ks. raciborskim, i księciem oświęcimskim pro glicerio dieto kyszel 2 sc.”

Zupa ta zwana z łaciny glicerium, z ruskiego kysielem, z niemieckiego żurem, przyszła do nas z Rusi i stała się tak bardzo polską potrawą. Polska zalewajka z żytniego zakwasu z różnymi dodatkami była potrawą przede wszystkim postną. Podawano żur na obiad, którym król Władysław Jagiełło podejmował dostojnych gości. Jadła żur chłopska rodzina, mieszczańska i szlachecka: „Wstępna Środa następuje, pani matka żur gotuje”. Żur był zupą tanią i łatwą do przyrządzenia, zwł. aszcza że w każdym niemal domu

stale znajdował się zakwas z żytniej mąki, niezbędny do pieczenia chleba.

Środa popielcowa otwiera cykl czterdziestu sześciu postnych dni. W sam Popielec najczęściej nie jedzono nic, tak jak i w Wielki Piątek. Mimo zmieniających się tradycji i zwyczajów Środa Popielcowa i Wielki Piątek pozostały w Kościele dniem szczególnym. Nie zmieniono powagi tych dni, nie złagodzono przepisów postnych, nie zmieniono charakteru tych dni na bardziej pogodny. Ale tak pozostać powinno. W te dwa dni w roku Bóg oczekuje jak największej ofiary.

*oprac. na podst.:*

*Ewa Ferenc - Szydelkova  
Rok kościelny a polskie tradycje*

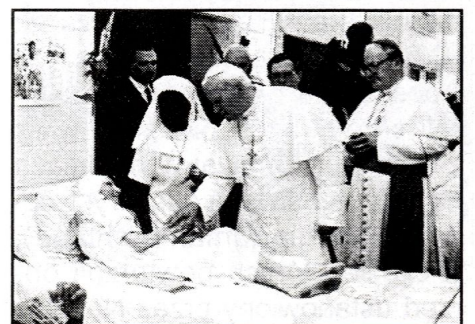
## DZIEŃ CHORYCH

*Z orędzia Ojca św. na Światowy Dzień Chorego 11.02.2004 r.*

W śmierci i zmartwychwstaniu Odkupiciela ludzkie cierpienie znajduje swój najgłębszy sens i zbawczą wartość. Chrystus cierpi za nas: bierze na siebie cierpienie wszystkich i je odkupia. Chrystus cierpi z nami, pozwalając nam dzielić z Nim nasze cierpienia. Zjednoczone z cierpieniem Chrystusa, ludzkie cierpienie staje się środkiem zbawienia. Cierpienie, przyjmowane z wiarą, staje się jakby bramą wprowadzającą w tajemnicę odkupieńczego cierpienia Chrystusa. Takie cierpienie nie odbiera już pokoju i szczęścia, bo opromienia je blask zmartwychwstania. U stóp krzyża cierpi w milczeniu Maryja, włączona w szczególny sposób w cierpienia Syna, ustanowiona Matką ludzkości, gotowa orędownać za każdym człowiekiem, aby mógł dostąpić zbawienia.

Słowa wdzięczności pragnę skierować do pracowników służby zdrowia, do personelu medycznego i paramedycznego, do naukowców, zwłaszcza tych, którzy pracują nad nowymi lekami oraz do tych, którzy zajmują się produkcją leków dostępnych także dla osób mniej zamożnych. Wszystkich zawierzam Najświętszej Maryi Pannie, czczonej w sanktuarium w Lourdes jako Niepokalanie Poczęta. Niech Ona pomaga każdemu chrześcijaninowi dawać świadectwo, że jedyną prawdziwą odpowiedzią na chorobę, cierpienie i śmierć jest Chrystus, nasz Pan, który dla nas umarł i zmartwychwstał.

*Jan Paweł II, Papież*



## Z HISTORII MSZY ŚWIĘTEJ

W Roku Eucharystii nie sposób spojrzeć na Najświętszą Ofiarę w sposób bardziej dogłębny. Spróbujmy więc pójść drogą Eucharystii na przestrzeni wieków, by lepiej poznając, lepiej rozumieć, a lepiej rozumiejąc, lepiej pokochać - pokochać Chrystusa. Eucharystia narodziła się w Wieczerniku. W czasie Ostatniej Wieczery Jezus, spożywając ze swoimi uczniami Paschę, przemienił chleb i wino w swoje Ciało i Krew i dał im do spożycia, pole-

ciela, uobecniając w ten sposób Jego mękę, śmierć i zmartwychwstanie. Chrześcijanie przynosili z domów chleb i wino, nad którymi apostołowie odmawiali modlitwę dziękczynną i wypowiadali słowa konsekracji, a następnie łamali chleb i dawali do spożycia zebranym Ciało i Krew Chrystusa. Czynności te odpowiadały słowom i gestom Jezusa z Ostatniej Wieczery: wziął chleb, odmówił dziękczynienie, połamał go, podał uczniom (por. Łk 22,14-20). Po skończonym nabożeństwie gromadzono się na ucztach (agapa – ucztę miłości), wzorowanej na szabatnich ucztach żydowskich.

Z czasem, na skutek nadużyć i niewłaściwego zachowania się w czasie uczt agapy zaczęły zanikać, celebrowano jedynie samą liturgię łamania chleba, jako przypomnienie i niejako powtórzenie Ostatniej Wieczery.

W tym samym czasie apostołowie i chrześcijanie pochodzenia żydowskiego gromadzili się osobno w syna-

gogach lub w świątyni na nabożeństwach na wzór nabożeństwa synagogałnego, w czasie których czytano Pisma, głoszono katechezy objaśniające słowa Chrystusa i sposób życia według Jego wskazań. Na początku II wieku połączono obydwie nabożeństwa. Opis tak celebrowanej mszy świętej przytacza po raz pierwszy św. Justyn w swojej „Apologii” ok. 150 r. W tym czasie panowała jeszcze improwizacja, korzystano jedynie z ksiąg Pisma Świętego. Nabożeństwa odbywały się w niedzielę rano, wg porządku: czytania, homilia, modlitwa powszechna, przynoszenie chleba i wina, eucharystyczna, rozdzielanie konsekrowanego chleba i wina (nieobecny posyłał Ciało Pańskie).

Katarzyna Fuksa



cając, by czynili tak na Jego pamiątkę. Uczta ta była sprawowana na pamiątkę Paschy żydowskiej czyli wyjścia Izraelitów z Egiptu. Jezus, poprzez wypowiedziane słowa i gesty, upamiętnił swoją własną śmierć i zmartwychwstanie, nową Paschę – swoje przejście do Ojca. To on, w tę noc, stał się Barankiem paschalnym – barankiem ofiarowanym Ojcu na znak przymierza ze wszystkimi ludźmi, za których dobrowolnie oddawał siebie w ofierze. Historia mszy świętej rozpoczyna się wraz ze słowami: „Czyńcie to na moją pamiątkę”. Apostołowie i ich następcy zbierali się w każdą niedzielę wraz z wiernymi w prywatnych domach na nabożeństwach eucharystycznych (liturgia łamania chleba), w czasie których powtarzali obrzęd ustanowiony przez Nauczyciela,

## nabożeństwa wielkopostne cz. 1 DROGA KRZYŻOWA

Droga Krzyżowa to w kościele katolickim piątkowe nabożeństwo wielkopostne o charakterze adoracyjnym, polegające na symbolicznym odtworzeniu drogi Jezusa Chrystusa na śmierć od momentu skazania na śmierć przez Piłata aż do złożenia Go do grobu.

Tradycja ta powstała w Jerozolimie. W średniowieczu rozpowszechnili ją franciszkanie, którzy oprowadzając pątników zatrzymywali się przy stacjach przedstawiających historię śmierci Jezusa. Liczba czterestu stacji ustaliła się w XVII wieku.

W kościołach katolickich Droga Krzyżowa przedstawiana jest w formie czterestu obrazów lub rzeźb rozmieszczonych na ścianach bocznych świątyni. Stacje drogi krzyżowej to nie tylko odtworzenie wydarzeń z ostatnich dni Chrystusa. Mają one swą bogatą symbolikę. Dla katolików są również podstawą rozważań medytacyjnych dotyczących m.in. tego, czym jest prawda, miłość, cierpienie, śmierć.

W Polsce nabożeństwo Drogi Krzyżowej rozpowszechnij przybyły do nas z Ziemi Świętej Zakon Bożogrobców. Nabożeństwo przyjęło się bardzo szybko i weszło do tradycji. Droga Krzyżowa stała się nie tylko nabożeństwem ku czci Chrystusa, ale także modlitwą upamiętniającą szczególnie bolesne wydarzenia z historii i współczesności, jak choćby ofiary wojny, kataklizmów, aborcji i eutanazji.

Za pobożne odprawienie nabożeństwa Drogi Krzyżowej Kościół ofiaruje wiernym możliwość uzyskania odpustu zupełnego.

*oprac. na podst.: „Rok Boży w liturgii i tradycjach Kościoła świętego”*



# KiW 10-LECIE KSW SANOK CD...

Działalność Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców to wiele wydarzeń, składających się na całokształt działalności. Zorganizowaliśmy dotychczas szereg pielgrzymek, przy czym najważniejszym dla nas jest coroczne pielgrzymowanie w dniach 1-2 lipca na Jasną Górę, aby uczestniczyć w Ogólnopolskiej Pielgrzymce Nauczycieli i Wychowawców. Do tego dziękczynienia zapraszamy każdorazowo całe środowisko nauczycieli i wychowawców z Sanoka. Włączamy się w życie religijne parafii i każdego roku prowadzimy rozważania podczas nabożeństwa Drogi Krzyżowej, wielkopiątkową adorację Pana Jezusa w Grobie, a w październiku modlitwę różańcową. Przedstawiciele naszego Oddziału uczestniczą w zebraniach formacyjno-szkoleniowych organizowanych przez Zarząd Główny KSW. Najwięcej trudu włożyliśmy w zorganizowanie biblioteki parafialnej, w której zgromadziliśmy wiele ciekawych i wartościowych książek, szczególnie z dziedziny życia religijnego, historii, różnego rodzaju zagrożeń moralnych i patologii. Literatura polska i obca to również obszerny dział w naszej bibliotece.. Biblioteka liczy obecnie ponad 3000 książek, a korzysta z niej 200 czytelników. Od pierwszych tygodni utworzenia KSW podjęliśmy współpracę przy redagowaniu miesięcznika parafialnego „Z Chrystusem w życie”. Powołany został zespół redakcyjny, który wraz z kolejnymi księżmi opiekunami opracował i wydał 103 kolejne numery naszego czasopisma. Regularne wydawanie „Z Chrystusem w życie” przez okres

ponad 8 lat /od 1995 do 2003r./ wymagało dużego zaangażowania oraz odpowiedzialności osób współpracujących. Z inicjatywy i przy pomocy ks. Jana Kucy urządziliśmy salę misyjną, którą nadal się opiekujemy. Sala Misyjna mieści się w dolnym kościele a gromadzi eksponaty podarowane przez misjonarzy, głównie zaś przez ks. prałata Krzysztofa Pastuszaka z Belgii, który przez wiele lat był misjonarzem w Kamerunie. Jako środowisko wychowawców katolickich włączamy się do pomocy przy obsłudze konkursów i olimpiad religijnych oraz akcji charytatywnych organizowanych na terenie naszej parafii. Wielokrotnie występowaliśmy do instytucji państwowych z protestem w sprawie łamania prawa w naszej Ojczyźnie Jesteśmy Stowarzyszeniem otwartym, które zrzesza nauczycieli, wychowawców, rodziców, katechetów i duszpasterzy. **Nauczycielu, Rodzicu, Wychowawco! Jeśli chcesz dzielić się swą mądrością i doświadczeniem Jesteś nam bardzo potrzebny! Jeśli potrzebujesz wsparcia w swoich działaniach – może znajdziesz je w środowisku KSW. Czekamy na Ciebie!**

**Prezes Oddziału KSW  
Barbara Kulczycka**



Pielgrzymka wychowawców na Jasną Górę 2004 r.



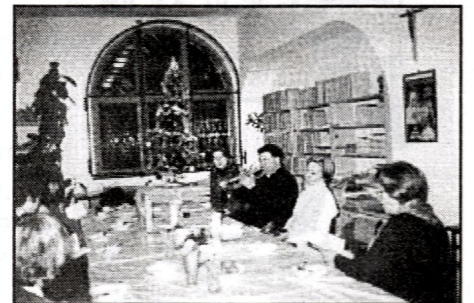
Otwarcie biblioteki 2000 r.



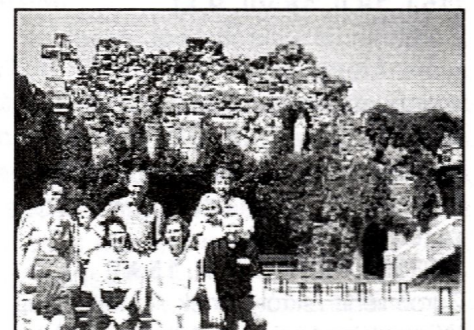
Opłatek KSW 2001 r.



Pielgrzymka do sanktuarium w Gidlach 2002 r.



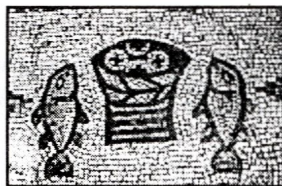
Spotkanie jubileuszowe z okazji 10-lecia KSW



Pielgrzymka do Porąbki Uszewskiej „Polskie Lourdes” 1995 r.

# SYMBOLE

## Ich znaczenie i przesłanie



W symbolice biblijnej i chrześcijańskiej używa się obok innych symboli również liczb. Weszły do naszej codzienności, lub bywają zagadką przy lekturze Biblii. Poznajmy znaczenie tych podstawowych:

**1. liczby nieparzyste** – od starożytności liczby nieparzyste uważane były za doskonałe, ponieważ są to liczby niepodzielne (w codziennej kulturze przyjęty jest więc choćby zwyczaj, że ofiarując bukiet dajemy nieparzystą liczbę kwiatów, co oznacza pełnię dobrych życzeń i intencji w tym zawartych). Jedynka była więc np. uważana za źródło, korzeń i matkę wszystkich liczb. Do dziś w matematyce jest traktowana jako w pewnym sensie liczba podstawowa.

**2. trójka** – w języku biblijnym ta liczba oznacza przede wszystkim Tróję Świętą. Jest liczbą doskonałą, pełnią

doskonałą („do trzech razy sztuka”). Triada pojawia się często na kartach Biblii, np. na górze Tabor jest trzech Apostołów, Chrystus zmartwychwstaje trzeciego dnia... W naszej kulturze i wierze również jest mocno obecna; np.: po śmierci pogrzeb powinien być trzeciego dnia, przyjęte są trzydniowe rekolekcje w parafiach, trzydniowe (tzw. „czterdziestogodzinne”, lub „tridua”) nabożeństwa, trzykrotne okadzenia w liturgii, itp.

**3. siódemka** – z dawien dawna z liczbą siedem łączyło się pojęcie pełni. Siódemka oznacza chcianą przez Boga i przez Niego uporządkowaną całość (np. siedem dni stworzenia, siódmy dzień jest dniem świętym – dal Boga, w Starym Testamencie co siódmy rok był święty). W Nowym Testamencie również podkreślona jest liczba siedem. 77 razy należy

przebaczać (podwojone siódemki), siedem demonów wypędził Jezus z Magdaleny (czyli ich pełnię – wszystkie), Kościół pierwotny ustanawia siedmiu diakonów. Apokalipsa mówi o siedmiu listach do siedmiu kościołów, którymi kieruje siedmiu aniołów; zawiera również wizje siedmiu pieczęci, trąb, grzmotów, plag, itd.

**4. ósemka i dziewiątka** – już w czasach starożytnych były to liczby uważane za doskonałe, uświęcone. W tradycji liturgicznej Kościoła pojawiły się na oznaczenie szczególnej roli i znaczenia takich nabożeństw jak „oktawa” i „nowenna”, czyli ośmio-, lub dziewięciodniowe nabożeństwa, przez które wierni mogą otrzymać doskonałość, pełnię łask, a Kościół świętując jakąś uroczystość przez osiem lub dziewięć dni podkreśla pełnię swej modlitwy (nie oddajemy Bogu części, lecz pełnię swojego serca i wiary). Nowenny pojawiają się również jako przygotowanie do największych świąt i uroczystości w Kościele, dla podkreślenia wagi i rangi naszej modlitwy i czci.



### ARNOLD, ARNHOLD, ARNOLF (15.I, 19.II, 18.VII, 9.X)

Zdrobnienia i skróty: pol. Arnołek, niem. Arend, Arno

W innych językach: fr. Arnaud, Randin, Randeau

Pochodzenie i znaczenie: staro - niemieckie: arn - orzeł i waltan - panować, rządzić

### ARTUR, ARTUS (6.X, 15.XI)

Zdrobnienia i skróty: Artek, Arturek, Artuś

W innych językach: ang. Arthur, niem. Artur

Pochodzenie i znaczenie: być

## IMIONA

### Zwykłe słowa czy coś więcej?

może greckie: árkτος - niedźwiedź  
Uwagi i ciekawostki: Imię pochodzenia celtyckiego;

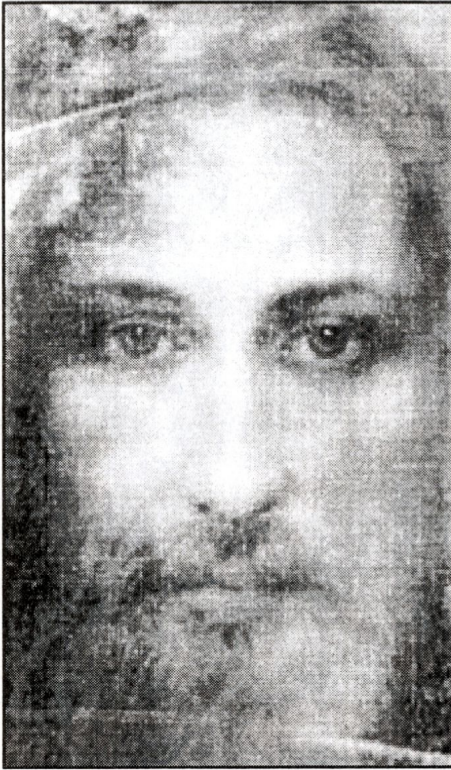
Charakterystyka osoby: Osoba obdarzona dużą indywidualnością, która chodzi własnymi drogami i kieruje się zasadami sobie tylko znanymi. Człowiek żądny władzy - dlatego nieraz popada w konflikty z otoczeniem. Może dawać przykłady jak należy żyć oszczędnie, a zarazem nie w skąpstwie. W przypadku potrzeby służy innym radą i pomocą. Docenia szerokie znajomości - dba o towarzyskie kontakty, podróżuje. W rodzinie nie odnosi sukcesów. Miłostki przysłaniają mu nieraz dalsze plany życiowe.

### AUGUST, AUGUSTYN (7.V, 3.VIII, 1.IX, 31.X)

Zdrobnienia i skróty: Augustynek, Gucio, Gustek

Forma żeńska: Augusta, Augustyna  
Zdrobnienia i skróty: Augustynka, Jagustynka

W innych językach: wł. Agosto, Agostino, łac. Augustus, Augusta, fr. Augustin, niem. august, Augusta, ang. Austin  
Pochodzenie i znaczenie: łac. augustus – święty, uświęcony, natchniony, boski, czcigodny, dostojny, wspaniały  
Charakterystyka osoby: Osoba uczonna, ambitna, twórcza, o dużym autorytecie i temperamentie. Ma wrażliwą, uczuciową naturę. Charakteryzuje się dużym poczuciem humoru, posiada zdolności artystyczne, pisarskie. W otoczeniu nie wywyższa się i nie wyróżnia. Umie dogadywać się z różnymi ludźmi. Jest osobą pracowitą, samodzielną, chętnie słucha rad innych. W rodzinie odgrywa drugorzędną rolę, choć umie zapewnić rodzinie przyzwoity poziom życia.



## ŚRODA POPIELCOWA

Ja nędzny proch, czem jestem, czem?  
 Że choć rozkazom często Twym  
 Sprzeciwiam się. Ty winę mą  
 Pokrywasz łaskawością Swą.

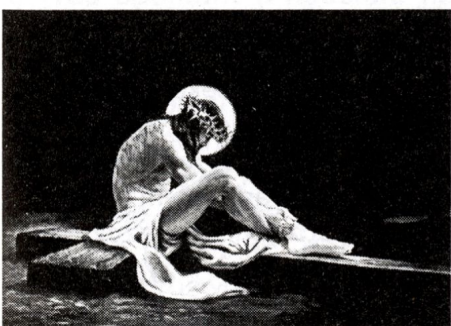
Jak trzcinę słabą wolę mam,  
 Pokusie łatwo zgiąć się dam,  
 Bom za leniwy zwalczać ją,  
 I prosić cię o pomoc Twą.

Więc dziś przed Tobą korzę się  
 Ja z prochu proch i błagam Cię:  
 Promieniem łaski Twej mi świeć,  
 W mem sercu skruczę szczerą wznieć.

Wszak mi w Chrystusie wszystko dał  
 I chcesz, bym Cię mym Ojcem zwał,  
 Więc okiem Ojca na mnie patrz  
 I wszystko złe przebaczyć racz.

Już odtąd dla Cię pragnę żyć  
 I z Tobą pojednanym być,  
 Bym, gdy opuszczę ziemski kraj,  
 Wziął w posiadanie szczęścia raj.

*autor nieznany*



## LITANIA O MĘCE PAŃSKIEJ

**Kyrie elejson, Chryste elejson, Kyrie elejson.**

**Chryste usłysz nas, Chryste wysłuchaj nas.**

**Ojcie z nieba Boże - zmiłuj się nad nami.**

**Synu Odkupicielu świata Boże - zmiłuj się nad nami.**

**Duchu Święty Boże - zmiłuj się nad nami.**

**Święta Trójco, Jedyny Boże - zmiłuj się nad nami.**

Jezu, za trzydzieści srebrników sprzedany, **zmiłuj się nad nami**

Jezu, trzykrotnie do Ojca się modlący,

Jezu, krwawy pot wylewający,

Jezu, przez Anioła umocniony,

Jezu, od Judasza pocałowaniem wydany,

Jezu, pojmany i związany,

Jezu, przed Annasza i Kajfasza stawiony,

Jezu, przez fałszywych świadków oskarżony,

Jezu, na śmierć osądzony,

Jezu, oplwany i policzkowany,

Jezu, po trzykroć przez Piotra zaprzany,

Jezu, od Heroda i żołnierzy jego wyśmiany

Jezu, w białą szatę przyodziany,

Jezu, nad Barabasza pogardzony,

Jezu, przed Piłatem niesłusznie oskarżony,

Jezu, okrutnie biczowany,

Jezu, cierniem koronowany,

Jezu, od żołnierzy oplwany,

Jezu, na śmierć krzyżową osądzony,

Jezu, krzyż ciężki dźwigający,

Jezu, do krzyża gwoździami przybity,

Jezu, z niebożnymi łotry ukrzyżowany,

Jezu, żółcią i octem napawany,

Jezu, za krzyżujących modlący się;

Jezu, łotrowi raj obiecujący,

Jezu, Matkę swą Janowi św. polecający,

Jezu, do Ojca o ratunek wołający,

Jezu, duszę w ręce Boga Ojca oddający,

Jezu, konający i za nas umierający,

Jezu, włócznią po śmierci przebity,

Jezu, z krzyża złożony i pogrzebiony.

**Bądź nam miłościw, odpuść nam, Panie.**

**Bądź nam miłościw, wysłuchaj nas, Panie.**

Od potępienia wiekuistego, **wybaw nas Panie**

Od wszystkiego złego,

Przez ciężką mękę swoją,

Przez śmierć i krew najświętszą Twoją,

Przez miłość, którąś nas ukochał,

Przez boleść Matki Twojej pod krzyżem stojącej.

**Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata - przepuść nam, Panie.**

**Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata - wysłuchaj nas, Panie.**

**Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata - zmiłuj się nad nami.**

Wielkie ciemności się stały, gdy tłuszcza ukrzyżowała Jezusa,

a około godziny dziewiątej zawołał Jezus głosem wielkim:

„Boże mój; Boże mój! Czemuś mnie opuścił?”

Ojcie nasz...

W. Jezus Chrystus stał się dla nas posłusznym aż do śmierci.

O. Śmierci krzyżowej.

## KIM BYŁ ŚWIĘTY WALENTY

Biskup, męczennik. Patron epileptyków i zakochanych.

Wiadomości o św. Walentym są dość skąpe i niejednoznaczne. Żył w III w. i był kapłanem rzymskim. W czasie prześladowań (Klaudiusza II Gota), wraz ze św. Mariuszem i krewnymi, asystował męczennikom w czasie ich procesów i egzekucji. Wkrótce sam został pojmany i doprowadzony do prefekta Rzymu, który przeprowadził rutynowy proces polegający na wymuszaniu odstępstwa od Chrystusa. W tym celu kazał użyć kijów. Ponieważ nie przyniosło to oczekiwanego rezultatu, kazał ściąć Walentego. Stało się to 14 lutego 269 roku. Pochowano go w Rzymie przy via Flaminia. Brak bliższych wiadomości o nim nie przeszkodził w szybkim rozwoju jego kultu. Jego grób już w IV w. otoczony był szczególnym kultem. Nad grobem św. Walentego papież Juliusz I wystawił bazylikę ku jego czci. Odnowił ją później papież Teodor. Bazylika wraz z grobem św. Walentego stała się prawdziwym sanktuarium i jednym

z pierwszych miejsc pielgrzymkowych. W ciągu średniowiecza kult ten objął całą niemal Europę.

W średniowieczu na terenie niemieckim Święty był wzywany jako orędownik podczas ciężkich chorób, zwłaszcza nerwowych i epilepsji. Na Zachodzie, zwłaszcza w Anglii i Stanach Zjednoczonych czczono św. Walentego jako patrona zakochanych. W związku z tym dzień 14 lutego stał się okazją do obdarowywania się drobnymi upominkami.

W ikonografii św. Walenty przedstawiany jest jako kapłan w ornacie, z kielichem w lewej ręce, a z mieczem w prawej, także w stroju biskupa uzdrawiającego chłopca z padaczki. Należy jeszcze dodać, że martyrologium pod datą 14 lutego wspomina dwóch świętych Walentych. Do dziś trwają spory czy chodzi o dwóch różnych świętych, czy o tego samego, którego kult tak bardzo się rozszerzył.

*Modlitwa: Wszchemogący, Wieczny Boże, któryś za wstawiennictwem*



*Św. Walentego, usuwał od ludzi wszelkie choroby, - prosimy Cię Jezu, przez jego zasługi i wstawiennictwo oddał od nas zagniewania Twą ręką, abymy uwolnieni od trapiącej nas choroby ciała i duszy, ochotnym sercem, wdzięczni Ci służyli. Amen.*

## PRZYJAŹŃ

Przyjaciel, jak powiada biblijny mędrzec Syrach, jest lekarstwem życia. Dlaczego więc przyjaźń boli?

Tylko „sterylna” przyjaźń nie boli.

Prawdziwe przyjaźnie rodzą się tylko wśród osób zainteresowanych innymi ludźmi, zdolnych do empatii, lojalności i oddania. Wymagają też wyzbycia się niektórych z naszych rojeń, dotyczących przyjaźni. Wymagania stawiane wobec przyjaciela są wysokie, a pozbywanie się naszych iluzji związanych z przyjaźnią jest bolesne. To prawda, że nasze przyjaźnie mogą być równie silne, a nawet silniejsze niż więzy krwi czy małżeństwa, ale dzieje się tak wtedy, kiedy zgodzimy się na to, że przyjaciele okazują sobie przyjaźń „w kratkę”. Wyobraźmy sobie, że przyjaźń nigdy nie boli. Jakby wtedy wyglądała? Sztucznie i sterylnie. Byłaby to przyjaźń między ludźmi, którzy bojąc się być blisko siebie, oglądają siebie

przez szybę, aby się nie zranić. Ale wtedy, nie chcąc się wystawić na ryzyko bólu i cierpienia, skazaliby się na samotność we dwoje. Przyjaźnie muszą boleć, bo tworzą je ludzie. Bolać jednak nie tyle one same, ile procesy ich kształtowania i zmiany, jakie pod ich wpływem i dla ich zachowania dokonują się w ludziach. Boli, że nie możemy być tylko dla siebie. Nostalgia za prawdziwym przyjacielem jest objawem poszukiwania w naszym życiu takiej więzi, w której doświadczalibyśmy absolutnej miłości i zaufania. Kiedy bylibyśmy połączeni przez podobne pasje i dążenia, a u naszego boku mielibyśmy kogoś, przed kim można odsłonić najciemniejsze zakamarki naszej duszy i zarazem nie bać się, że z jakichś powodów zostaniemy odrzuceni. Takiej osoby pragniemy, takiej osoby szukamy, i tak rozumiemy prawdziwą przyjaźń. Potrzebę tę szczególnie widać w przyjaźniach z okresu młodzieńczego. Przyjaciele z dzieciństwa są nam po-

trzebni, aby odkryć, potwierdzić i skonsolidować to, kim jesteśmy. Dobierając sobie przyjaciela czy przyjaciółkę, szukamy w nich często swojej drugiej połówki. Jeśli jednak chcemy spotkać się z przyjacielem, a nie tylko zatrzymać go przy sobie, musimy w dojrzały sposób zgodzić się na jego „inność” i „odrębność”. A to przynajmniej na początku boli. Nie możemy się z kimś przyjaźnić bez jego wiedzy i zgody. Choć przyjaźń nie jest czystym altruizmem, to wydaje się kierować zasadą, „by nie dawać więcej niż drugi jest gotów przyjąć i nie spodziewać się więcej od drugiego niż on może dać”. Ta miara pokazuje, jak daleko można się posunąć w przyjaźni. Przyjaźń jest więzią, która angażuje całego człowieka, a boli to, że musi wzrastać i dojrzewać. Przyjaźń, tak jak życie, ma swoje cykle i pory roku. Warto o tym pamiętać, ale jednocześnie troszczyć się o każdą prawdziwą przyjaźń.

*Jacek Prusak SJ*



## Cześć Dzieciaki!

Ferie zimowe niestety skończyły się. Mam nadzieję, że mile spędziliście ten wolny czas, nabierając nowych sił do pracy. A przed nami nowy okres roku liturgicznego – Wielki Post. Razem z Wielkim Postem zaczyna zbliżać się wiosna. Słońce świeci coraz dłużej, dni stają się cieplejsze i bardziej pogodne. Jesteśmy świadkami wielkiego cudu w przyrodzie; to, co wydawało się umarłe powraca do życia. Jesteśmy też świadkami wielkiej tajemnicy Jezusa – z Jego śmierci rodzi się życie. Jego śmierć na krzyżu i cierpienie prowadzi nas do wiecznego szczęścia. W Wielkim Poście przygotowujemy się do przeżywania tej tajemnicy, którą będziemy świętować w uroczystość Wielkanocy, czyli Zmartwychwstania Pana Jezusa. Przygotowujemy się przez wyrzeczenie się własnych dróg, takich które są złe i czynią zło, i wejście na drogę Jezusa. Uczestniczymy również w nabożeństwach Drogi Krzyżowej i Gorzkich Żali. Ciekawe kogo z Was spotkam w kościele na tych nabożeństwach?

Przygotowałem dla Was zadanie, które przypomni Wam co jeszcze możemy i powinniśmy zrobić podczas Wielkiego Postu, aby nawrócić się do Pana Boga i bardziej Go pokochać. Koniecznie spróbujcie rozwiązać to zadanie.

*Anioł Rafałek*



1	P	U	O	K	C	U	Z	T	E	A
2	S	C	T	H	U	N	S	I	T	A
3	K	C	R	Z	Z	Y	Y	Ż	M	Y
4	W	G	R	R	E	Z	E	K	C	H
5	U	O	P	L	A	E	D	E	K	K
6	C	K	J	O	A	G	C	U	T	H
7	Z	W	A	I	S	Ł	O	E	N	A
8	G	O	L	L	G	O	K	T	A	O
9	J	P	U	O	D	S	A	T	S	Z
10	N	B	I	B	Y	L	C	I	H	A

1. Trzeba ją odprawić po spowiedzi
2. Św. Weronika obtarła nią twarz Pana Jezusa
3. Pan Jezus dźwigał go na plecach
4. Zostaje nam odpuszczony w sakramencie pokuty
5. Na Drodze Krzyżowej zdarzył się trzy razy
6. Zapał, gdy św. Piotr zaparł się Pana Jezusa
7. Rozerwała się w świątyni, gdy Pan Jezus umierał na krzyżu
8. Wzgórze w kształcie czaszki, na którym stanął krzyż
9. Apostoła, który zdradził Pana Jezusa za 30 srebrników
10. Księga, którą powinien czytać każdy chrześcijanin

*Odpowiedzi prosimy składać do naszej gazetkowej skrzynki najpóźniej do ostatniej niedzieli tego miesiąca*

# WYDARZYŁO SIĘ

## 01. styczeń

Ostatnie chwile starego roku przyniosły miłą wiadomość, że nasze Gimnazjum nie chce pozostać anonimowe i to w dobrym tego słowa znaczeniu. Klasa III D przygotowała swoją stronę klasową i to opracowaną z inicjatywy klasy. Do autorstwa przyznaje się nasz lektor Piotr Balik – uczeń tej klasy. Gratulujemy inicjatywy i życzymy rozwoju. Podajemy również adres internetowy tej strony. Może dla kogoś będzie to zachęta do podobnych inicjatyw – adres strony: <http://3dgim4sanok.w.interia.pl>, lub: [www.republika.pl/k13dgim4sanok](http://www.republika.pl/k13dgim4sanok)

## 02. styczeń

2 stycznia br w Brzozowie odbyło się zebranie rady Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej. Po obradach rozpoczęła się Msza święta pod przewodnictwem J.E. Księdza Abpa Edwarda Nowaka sekretarza Kongregacji ds. Spraw Kanonizacyjnych, oraz J.E. Księdza Abpa Józefa Michalika. Słowo Boże wygłosił Abp Edward Nowak. Po Mszy świętej zebrani uczestniczyli w spotkaniu opłatkowym. POAK przy naszej parafii reprezentowało 3 osoby.

## 05. styczeń

W Roku Eucharystii pogłębiając naszą wieź z Chrystusem obecnym w Najświętszym Sakramencie rozpoczęliśmy cotygodniowe adoracje Najświętszego Sakramentu po środowej nowennie do Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Adoracja wieczorna trwa do godz. 21, zakończona Apelem jasnogórskim.

## 13. styczeń

W Szkole Podstawowej nr 4 w Sanoku odbył się Konkurs Biblijny dla szkół podstawowych „Dobra Nowina”, o Jezusie Chrystusie. Pomysłodawcami i organizatorami tego konkursu jest Wydział Nauki Katolickiej Kurii Metropolitarnej w Przemyślu, Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Prze-

myślu i Krośnie oraz Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Sanoku. Na etapie szkolnym jego organizacją zajęli się katecheci SP 4: S. Bogusław Dereń, S. Renata Suchy i ks. Wiesław Kałamarz. Wzięło w nim udział 37 uczniów klas IV – VI. Najlepszymi okazali się: Małgorzata Nastała, Paweł Bondaruk, Paulina Zajdel, Michał Mądry, Dymińska Martyna, Katarzyna Basarab i Łukasz Czubski

Do następnego etapu na szczeblu dekanatu Sanok I zakwalifikowali się trzej uczestnicy: Małgorzata Nastała, Paweł Bondaruk i Paulina Zajdel. Konkurs przyczynił się poprzez lekturę rozdawaną wcześniej wśród uczniów „Dobrej Nowiny” do propagowania czytania Pisma Świętego przez dzieci i zagłębiania się w życie i naukę Jezusa Chrystusa oraz pragnienia życia według niej.

## 15. styczeń

W dniach 15 i 16 stycznia 2005 w Strachocinie trwały rekolekcje dla prezesów POAK oraz osób odpowiedzialnych w AK za pracę w dekanatach archidiecezji krośnieńskiego i sanockiego. Pięc konferencji z tematu „Eucharystia źródłem naszej nadziei” wygłosił asystent AK Archidiecezji Przemyskiej Ksiądz Józef Niżnik.

## 23. styczeń

W niedzielny wieczór odbył się coroczny opłatek grup i ruchów parafialnych, gromadzący przy wspólnym stole wszystkich zaangażowanych głę-

biej w życie parafialne i religijne. Słowa Ewangelii, życzenia i wspólne kołędowanie licznie zgromadzonych pozwoliły na



nowo ucieszyć się tajemnicą Boga – Człowieka.

## styczeń

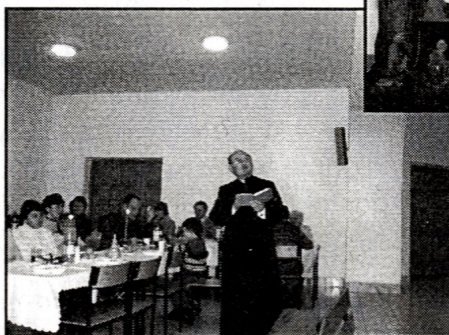
W krajobraz adwentowo – bożonarodzeniowy Szkoły Podstawowej nr 4 w Sanoku wpisało się już dzieło „Dar Serca”. W porozumieniu z Samorządem Uczniowskim w Adwencie i okresie Bożego Narodzenia przy współudziale nauczycieli i wychowawców została po raz kolejny przeprowadzona akcja „Dar serca”. Zbierając do przygotowanych w klasach skarbonek datki, dzieci z odmówionych sobie słodyczy czy chipsów, ofiarowały swoje oszczędności dla swoich kolegów, którzy z różnych powodów nie mają w domu ciepłego obiadu. Dotychczas zebranych zostało 591,55 zł. Zostaną za to zakupione obiady w świetlicy szkolnej dla dwóch uczniów z naszej szkoły. Dzieci chciały w ten sposób w części przybliżyć im ciepło domowego posiłku. Ta

najpiękniejsza lekcja miłości bliźniego, ma szansę zaowocować wrażliwością na drugiego człowieka w życiu dorosłym.

„Nic nie jest mało znaczące, jeśli zostało dokonane z miłości”

## 29. styczeń

29 stycznia br. o godz. 14-tej mszą świętą w kościele parafialnym w Grabownicy rozpoczęło się coroczne spotkanie opłatkowe członków Akcji Katolickiej archidiecezji sanockiego.



# W MINIONYM MIESIĄCU

## odeszli do wieczności:

- Grim Stanisław
- Hydzik Eugenia
- Radwańska Adela - w grudniu
- Skiba Szarlota
- Tomkowicz Julian

„Wieczne odpoczywanie racz im dać Panie...”

## przyjęli sakrament Chrztu Św.:

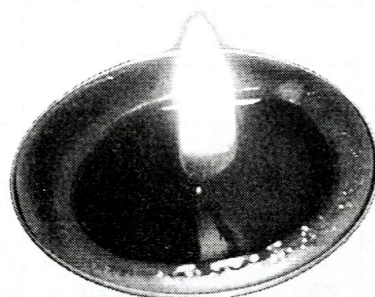
- Bogdalski Aleksander
- Maślak Martyna
- Wójcik Julia

„Trwajcie zawsze w jedności z Chrystusem”

## stanęli na ślubnym kobiercu:

- Szelka Mariusz i Dudzik Wioletta

„Prośmy Ducha Św.,  
aby uświęcił ten związek  
i dał małżonkom łaskę wytrwania”



## BIBLIOTEKA PARAFIALNA

ZAPRASZAMY *poniedziałki i środy*

*po wieczornej Mszy św.*

*w czasie wakacji tylko w środy*

## KANCELARIA PARAFIALNA

czynna

wtorek, czwartek, sobota

17<sup>00</sup>-18<sup>00</sup>

z wyjątkiem uroczystości i świąt

## GODZINY MSZY ŚWIĘTYCH

dni powszednie	niedziele
6 <sup>30</sup>	7 <sup>00</sup>
7 <sup>00</sup>	8 <sup>30</sup>
18 <sup>00</sup>	10 <sup>00</sup>
	11 <sup>30</sup>
	17 <sup>00</sup>

w okresie wakacji niedzielna

Msza św. wieczorna jest  
odprawiana o godz. 19<sup>00</sup>

## Dokumenty potrzebne do udzielenia:

### sakramentu chrztu świętego

- dane personalne rodziców dziecka
- data ślubu rodziców dziecka
- akt urodzenia dziecka z Urzędu Stanu Cywilnego

### sakramentu małżeństwa

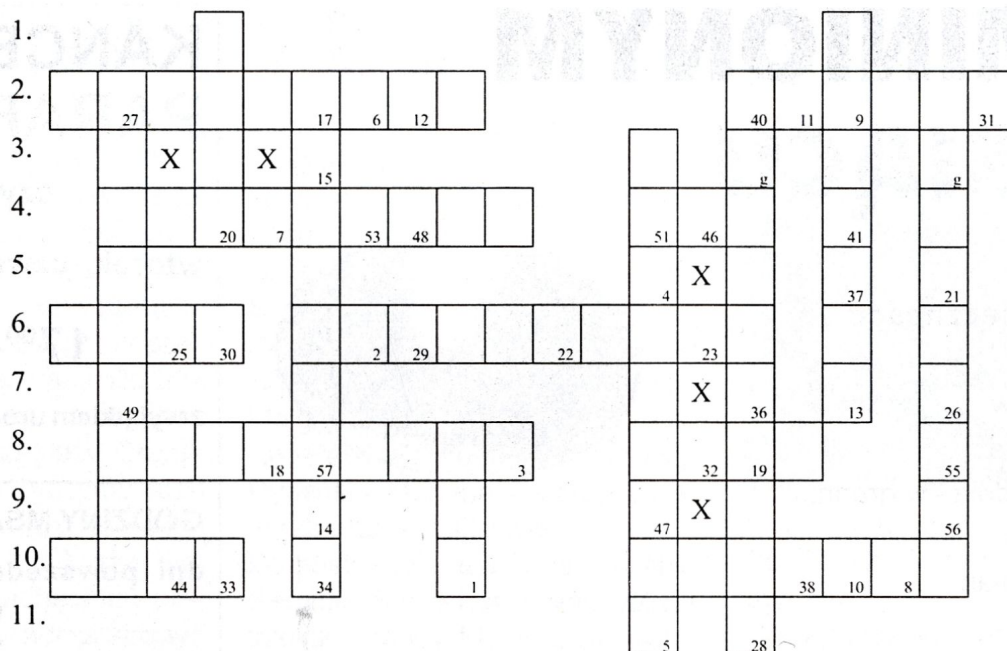
*minimum trzy miesiące przed planowanym ślubem należy zgłosić się do kancelarii parafialnej*

- dowody osobiste
- bieżące świadectwa chrztu świętego i bierzmowania
- świadectwa ukończenia kursu przedmałżeńskiego
- świadectwa odbytych spotkań w poradni przedmałżeńskiej (w Sanoku funkcjonuje przy kościele OO. Franciszkanów)
- do wglądu świadectwa ukończenia katechizacji w zakresie szkoły podstawowej i średniej
- zaświadczenie do małżeństwa konkordatowego z Urzędu Stanu Cywilnego

### pogrzebu

- akt zgonu z Urzędu Stanu Cywilnego

A. B. C. D. E. F. G. H. I. J. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T.



**Poziomo:**

- 2A. Używa czarów.
- 2O. Budujemy w kościele na Boże Narodzenie, w niej ustawiamy figurki.
- 4B. Wczesnochrześcijańskie cmentarze podziemne w Rzymie i innych miastach włoskich, stanowiące sieć korytarzy z grobami umieszczonymi we wnękach.
- 4M. W I niedzielę Adwentu zaczął się nowy ..... Kościelny.

- 6A. Uroczysty śpiew. Może być państwowy lub kościelny.
- 6F. Procesja przed pierwszą Mszą św. w Niedzielę Wielkanocną.
- 8B. Kadzielnica kościelna.
- 8M. Instrument muzyczny, w którego dmuchamy
- 10A. Rodzice: mama i .....
- 10M. Główny kościół diecezji będący siedzibą biskupa.

**Pionowo:**

- B2. Miejsce, gdzie ksiądz przygo-

- tuje się do Mszy św.
- D1. Rodzeństwo: siostra i ....
- F2. Ksiądz, który pomaga ks. proboszczowi.
- I8. W nim żyli Adam i Ewa.
- M3. Inaczej Krzyż.
- O2. Chrzest, Eucharystia, ślub, bierzmowanie - to ...
- Q1. Miejsce, gdzie spotykamy się na Mszy św. roratnej.
- S2. Mała kaplica.

# HUMOR HUMOR HUMOR HUMOR HUMOR

Przed sklepem w lesie stoi w kolejce mnóstwo zwierząt: niedźwiedzie, lisy, wilki, jeże itp... Przez kolejkę przepycha się zając. Rozpycha inne zwierzęta łokciami, wreszcie jest na początku kolejki! W tym momencie łapie go niedźwiedź i mówi: „Ty zając, gdzie się wpychasz?! Na koniec!” I mach! rzuca go na koniec kolejki. Zając znowu się przepycha, ale znowu łapie go niedźwiedź i odrzuca na koniec. Zając powtarza swój wyczyn jeszcze kilka razy, ale za każdym razem niedźwiedź wyrzuca go na koniec. Wreszcie obolały Zając otrzępuje się z kurzu i mówi do siebie: „Nie to nie. Nie otwieram dzisiaj sklepu!”

Mały mol po raz pierwszy wypuścił się w samotny lot po pokoju. Wyleciał z szafy, zrobił rundkę i wrócił na płaszczyk.

Stary mol pyta:

- I jak poszło?
- Chyba dobrze... Wszyscy klaszali !

Mąż wraca do domu lekko niewyraźny:

- Piłeś ?
- No cos ty, ani kropelki.
- Przecież widzę, że ledwie stoisz na nogach. Przyznaj się.
- Piłeś ?
- Nie piłem.
- Powiedz Gibraltarcie.
- No dobra, piłem!

